

P E T I T I E

Perspectief voor technisch onderwijs in het VMBO

‘De basis herstellen en versterken’

Aan te bieden aan

De voorzitter, leden en plv. leden van de Vaste Commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Techniek is de grootste motor van onze economische welvaart. Technologie speelt in alle sectoren een steeds grotere rol. Bepaalde vacatures in de techniek zijn nu al moeilijk vervulbaar. Ook op middellange termijn in de technische en ICT arbeidsmarkt zijn nog steeds krapteberoepen te verwachten. In Nederland wordt de komende jaren dus veel werkgelegenheid verwacht in de techniek. In 2013 hebben we daarom met elkaar een Nationaal Techniekpact gesloten, dat we op 18 april 2016 hebben geactualiseerd.

We zien inmiddels een opwaartse trend van jongeren die voor bèta techniek kiezen. Deze opwaartse trend is alleen in het VMBO niet waar te nemen en dat heeft gevolgen voor het technisch MBO, waarvoor het technisch VMBO de grootste aanvoerroute is. MKB-Nederland en VNO-NCW, de technische branches en de technische platforms van het VMBO maken zich ernstig zorgen over de afname van dit technisch VMBO, dat volop gaande is.

Er zijn steeds minder scholen die technisch VMBO aanbieden. Hiervoor zijn vier belangrijke oorzaken te noemen.

1. **Onvoldoende jongeren kiezen voor het technisch VMBO** op een aantal plaatsen in Nederland. Eén van de oorzaken daarvoor is dat niet westerse allochtone leerlingen minder kiezen voor techniek en een voorkeur hebben voor economisch-administratief onderwijs. Deze onderwijsrichting biedt op middelbaar niveau een zeer beperkt werkgelegenheidsperspectief, terwijl het perspectiefrijke techniek onopgemerkt blijft.

2. ***De huidige bekostiging van het technisch VMBO is ontoereikend.***
Technisch onderwijs is gemiddeld duurder dan andere richtingen. Het gaat daarbij niet alleen om de inventaris die noodzakelijk is om goed technisch onderwijs te kunnen aanbieden, maar ook om de kosten voor energie, ARBO-eisen, certificering docenten, enz.
3. Deze beide ontwikkelingen (keuze van jongeren en onvoldoende bekostiging) leiden op zichzelf al tot het verdwijnen van gedegen technisch onderwijsaanbod. Dat wordt ***versterkt door de krimp*** die op een aantal plaatsen in Nederland plaats vindt en zal vinden. Er is per profiel een instroom nodig van 40 leerlingen in leerjaar 3 van het VMBO om qua bekostiging rendabel technisch VMBO aan te kunnen bieden¹. Als het technisch VMBO in een regio dan ook nog eens ***versnipperd*** wordt aangeboden, wordt deze grens al snel niet (meer) gehaald en verdwijnt het totale aanbod. Op een aantal plaatsen is de situatie alarmerend. Daar kunnen jongeren voor technische richtingen nu al niet meer (op fietsafstand) terecht.
4. De nu lopende ***introductie van nieuwe examenprofielen vindt plaats zonder extra geld*** beschikbaar te stellen voor kosten die scholen hiervoor moeten maken, omdat meerdere technische programma's op gaan in 1 profiel. In Produceren, Installeren en Energie (PIE) worden bijvoorbeeld samengevoegd elektrotechniek, installatietechniek en werktuigbouw. Indien een school nu niet alle drie de richtingen aanbiedt moet voor een goede invulling van PIE inventaris worden aangeschaft. Daar is geen geld voor.

Actie is noodzakelijk

MKB-Nederland en VNO-NCW, de technische branches en de technische platforms VMBO verzoeken u daarom het volgende.

- ***Stel éénmalig geormerkt geld beschikbaar voor de inrichting van goede technische profielen***, PIE (Produceren, Installeren en Energie), BWI (Bouwen, Wonen en Interieur, voorheen de Bouwafdeling) en Mobiliteit en Transport (Voertuigen, Transport en Logistiek) op de scholen. Deze 3 profielen zijn de kernprofielen van het funderend technisch onderwijs. Geef een extra impuls aan scholen die het huidige programma Techniek Breed willen omvormen tot één van de technische kernprofielen. Tientallen scholen staan voor die keus. Dit zou kunnen via het instellen van een fonds waaruit maatwerk voor deze doelstelling kan worden betaald.

¹ Dus tenminste 80 leerlingen VMBO Profiel Produceren, Installeren en Energie in leerjaren 3 en 4

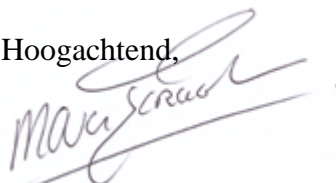
- Stel hiernaast, op basis van beschikbare goede kostenoverzichten van de diverse profielen opnieuw **een adequate bekostigingsfactor** vast bij de herziening van de VO bekostiging. En maak daar een doelbekostiging van.
- Stel een **regisseur aan die tot taak heeft om technisch VMBO weer succesvol te maken** in Nederland. Dit kan zelfs betekenen dat in een aantal regio's en plaatsen technisch VMBO weer moet worden ingericht. De regisseur kan dit doen in nauwe samenspraak en samenwerking met de MBO-scholen en de bedrijfsinfrastructuur van de technische branches. (Zie de bijlage voor alarmerende situaties). Er moet voldoende menskracht beschikbaar zijn om dit proces te starten, te volgen en tot een goed einde te brengen.
- Pleeg **extra inzet om allochtone studenten en hun ouders te overtuigen** van het belang van een technische studie voor een succesvolle toekomst op de arbeidsmarkt.

Dit alles is in het belang van het behoud van technische werkgelegenheid en de groei van de technische sectoren.

Actie is nú geboden

Een kopie van deze petitie is verstuurd naar de Minister en Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Hoogachtend,

Michaël van Straalen
Voorzitter MKB-Nederland

Hoogachtend,

Ton de Groot
Voorzitter Platform Techniek

Mede namens de Federatie Technisch VMBO in oprichting:

Bovag
Koninklijke Metaalunie
Uneto-VNI
Bouwend Nederland
Vereniging FME-CWM

Platform vmbo Bouwen, Wonen
en Interieur
Platform Mobiliteit en Transport
Platform VMBO Produceren,
Installeren en Energie

Den Haag, 1 november 2016

Bijlagen